

Autoriteit Consument en Markt
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

N.V. RENDO
Postbus 18
7940 AA Meppel
Setheweg 1
7942 LA Meppel
Telefoon (0522) 856 400
Fax (0522) 856 800
E-mail netwerken@rendo.nl
Internet www.rendo.nl

datum 11 juni 2013
onderwerp zienswijze Ontwerpmethodebesluit NE6R
van P.C. Pittau
telefoon 0522-856 808
e-mail pcpittau@rendo.nl
onze referentie C&R/PP/CVL/13-2065
uw referentie ACM/DE/2013/103999/227
bijlage(n)

Geachte heer, mevrouw,

Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) heeft op 1 mei 2013 het ontwerpmethodebesluit regionale netbeheerders elektriciteit voor de zesde reguleringsperiode met kenmerk ACM/DE/2013/103999/227 (hierna: Ontwerpbesluit) ter inzage gelegd.

Het Ontwerpbesluit biedt partijen de mogelijkheid tot het indienen van een schriftelijke zienswijze. N.V. RENDO (hierna: RENDO), gevestigd te Meppel, wenst hierbij gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een schriftelijke zienswijze.

Deze zienswijze verzoekt ACM het Ontwerpbesluit op een aantal punten te herzien of om een nadere toelichting te geven op een aantal keuzes. Daarnaast sluit RENDO zich aan bij de zienswijze die Netbeheer Nederland (hierna: NBNL) namens de gezamenlijke regionale netbeheerders elektriciteit heeft ingediend. De zienswijze van NBNL dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Inleiding

1. Het Ontwerpbesluit bevat ten opzichte van eerdere reguleringsperiodes een aantal wijzigingen in de reguleringssystematiek. Met een aantal hiervan kan RENDO zich niet verenigen. Bij de bespreking van de bezwaren wordt de structuur van hoofdstuk 8 en 9 van het Ontwerpbesluit gevolgd. Derhalve komen achtereenvolgens het redelijk rendement, de regulatorische kosten, de samengestelde output, de toepassing van de discretionaire bevoegdheid van artikel 41c, vierde lid Elektriciteitswet, de q-factor en de uitwerking van de methode in formules aan de orde. Het geheel wordt afgesloten met een conclusie.

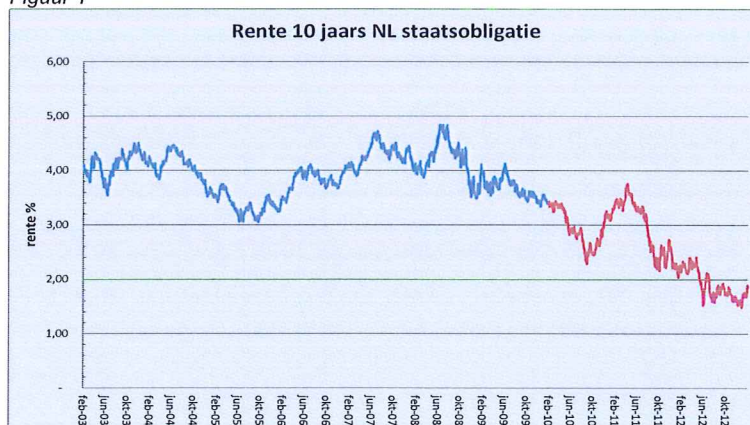
Redelijk rendement

2. In de schriftelijke zienswijze van NBNL wordt reeds aanzienlijke aandacht besteed aan het onderwerp van het redelijke rendement, RENDO wenst in aanvulling hierop nog een aantal opmerkingen te plaatsen. Deze opmerking hebben betrekking op;
 - motivatie voor de referentieperiode;
 - normstelling / reguleringsprikkel;
 - consistentie in de referentieperiode;
 - de Europese vergelijking;
 - het ontbreken van een opslag voor reguleringsrisico.

Motivatie voor de referentieperiode

3. ACM motiveert de keuze voor de referentieperiode van drie jaar primair vanuit een model technische invalshoek (betrouwbaarheid schatter risico vrije rente) en stelt hierbij niet de vraag in hoeverre deze benadering overeenkomt met de werkelijke ontwikkeling van de vermogenskosten van de regionale netbeheerders elektriciteit.¹ Als gevolg van deze benadering stelt ACM de regionale netbeheerders elektriciteit niet in staat hun daadwerkelijk te maken (efficiënte) kosten terug te verdienen.
4. Zoals uit figuur 1 blijkt, vertoont de effectieve rente op 10-jarige Nederlandse staatsobligaties, als gevolg van de kredietcrises, sinds medio 2008 een dalende trend. De blauwe lijn betreft de renteontwikkeling van 1 februari 2003 tot 1 februari 2010. In die periode lag de gemiddelde rente op 3,93%. De rode lijn betreft de renteontwikkeling van 1 februari 2010 tot 1 februari 2013, hetgeen overeenkomt met de referentieperiode die ACM hanteert. In deze periode lag de gemiddelde rente op 2,59%. Over de gehele periode was de gemiddelde rente 3,52%.

Figuur 1

Tijdreeks	Gem.rente
2003-2012	3,52%
2003-2009	3,93%
2010-2013	2,59%

Bron: <http://www.statistics.dnb.nl/index.cgi?lang=nl&todo=RentesFout!> Ongeldige koppeling.

5. Doordat regionale netbeheerders elektriciteit, net zoals andere kapitaalintensieve sectoren met een lange levensduur van assets, zich financieren met vreemd vermogen met gemiddeld een lange looptijd, zijn de werkelijke (an sich efficiënte) financieringskosten van de netbeheerders hoger dan ACM verondersteld op basis van de gemiddelde rente van de referentieperiode van drie jaar.

¹ Randnummers 29 tot en met 34 van bijlage 2

6. Uit de jaarverslagen 2012 van de ondernemingen uit de vergelijkingsgroep² blijkt eveneens dat deze gebruik maken van financiering met lang lopend vreemd vermogen (leningen met een looptijd t/m 20 jaar komen voor).
7. Het financieren met vreemd vermogen met een lange looptijd zal de bèta (risicoprofiel) van de ondernemingen in de vergelijkingsgroep eveneens beïnvloeden. Wanneer Nederlandse netbeheerders, in een poging de WACC beter te matchen, frequenter hun leningenportefeuille gaan herfinancieren, ligt het herfinancieringsrisico hoger dan voor de ondernemingen in de vergelijkingsgroep. Dit risico kan, zeker gezien de lange levensduur van de investeringen van netbeheerders, substantieel zijn. Dit aspect wordt door ACM niet meegenomen in de vaststelling van het redelijke rendement c.q. bepaling van wat doelmatig is.
8. Het CAPM model, welke ACM gebruikt ter bepaling van de WACC, is ontwikkeld vanuit het perspectief van de belegger, de koper van vermogenstitels (vreemd en eigen vermogen). Vanuit dit perspectief uit zich veranderingen van de "marktrente" direct in waardemutaties van bestaande vermogenstitels. Voor de uitgever van de reeds uitgegeven vermogenstitels (in casu de regionale netbeheerders elektriciteit) verandert er nominaal echter niets. Dit betekent dat zowel de kosten als de omvang van reeds aangegane financiering niet veranderen bij een wijziging van de marktrente. Naar de mening van RENDO houdt ACM, bij de bepaling van de WACC en eveneens toepassing van de one-off op de vermogenskosten, onvoldoende rekening met dit gegeven.
9. Hoewel ACM modelmatig vermoedelijk wel een betrouwbare inschatting van **sec** de risicovrije rente voor de 2014 t/m 2016 heeft bepaald, doet deze inschatting geen recht aan hoe de werkelijke vermogenskosten van netbeheerders zich in die periode zullen ontwikkelen. Door de lange looptijd van het aangetrokken vreemd vermogen, werkt de huidige periode van lage rente zeer vertraagd en slechts gedeeltelijk door in de vermogenskosten van regionale netbeheerders elektriciteit voor de komende reguleringsperiode. RENDO trekt hieruit de conclusie dat ACM de WACC te laag heeft vastgesteld en als gevolg hiervan het daadwerkelijke niveau van de efficiënte kosten onderschat.
- Normstelling / reguleringsprikkel
10. Daarbij maakt ACM de opmerking dat de keuze voor een referentieperiode van drie jaar niet betekent dat netbeheerders zich iedere drie jaar moeten herfinancieren.³ De WACC is normatief en schrijft niet voor hoe een netbeheerder zich moet financieren.
11. Uiteraard staat het de netbeheerder vrij om niet te kiezen om zich elke drie jaar te herfinancieren. In het kader van de regulering handelt zij dan echter ondoelmatig. ACM stelt immers dat een doelmatige netbeheerder zich met ingang van 1 januari 2014 kan financieren tegen een reële WACC voor belastingen van 3,6% (de norm). Een netbeheerder met een leningenportefeuille met een gemiddelde looptijd langer dan anderhalf jaar zal hier niet in slagen. Dit komt omdat de netbeheerder deels financiering heeft aangetrokken tegen een rente die niet is meegewogen in de referentieperiode.

² Randnummer 77 van bijlage 2

³ Randnummer 33 van bijlage 2

12. Een andere belangrijke overweging hierbij is dat een netbeheerder zijn inkomsten en kosten zoveel mogelijk wenst te matchen, dit met het oog op een stabiele resultaatontwikkeling. De netbeheerder voelt door deze normstelling een sterke prikkel om te streven naar een leningenportefeuille met een gemiddelde looptijd van ongeveer de helft van een referentieperiode. Bij een referentieperiode van drie jaar, komt dat neer op een gemiddelde looptijd van anderhalf jaar.

13. ACM schrijft niet voor hoe een netbeheerder zich moet financieren, maar bepaald met de norm (yardstick) wel waaraan een doelmatige netbeheerder dient te voldoen. Afwijkingen hiervan worden door ACM aangemerkt als ondoelmatig.

Consistentie in de referentieperiode

14. ACM heeft in nagenoeg iedere nieuwe reguleringsperiode de referentieperiode voor de risicovrije rente verkort. Omdat de renteontwikkeling in voorgaande reguleringsperioden minder uitgesproken is geweest, waren afwijkingen tussen de werkelijke vermogenskosten van de regionale netbeheerders elektriciteit en de uitkomsten op basis van de referentieperiodes minder uitgesproken. Echter ook toen al hebben netbeheerders gepleit voor een langere referentieperiode.⁴ Daarbij komt dat, door de geleidelijke werking van de x-factor, netbeheerders enigszins de tijd hadden om hun vermogenskosten meer in lijn te brengen met de veronderstelde WACC. Door de toepassing van de One-off krijgen de regionale netbeheerders elektriciteit in tegenstelling tot de landelijke netbeheerder elektriciteit zelfs deze mogelijkheid niet.

15. Daarnaast heeft het korter worden van de referentieperiode ertoe geleid dat er “gaten” zijn ontstaan in de tijdsreeksen, waardoor niet alle relevante rentes (waartegen netbeheerders financiering hebben aangetrokken) worden meegenomen in de bepaling van de risicovrije rente. Hierdoor bestaat het risico dat netbeheerders structurele onderdekking zullen hebben van hun vermogenskosten. Tot slot versterkt de keuze voor een korte referentieperiode het, door alle partijen, als ongewenst aangemerkte zaagtand-effect.

Europese vergelijking

16. ACM geeft aan dat het geen doel op zich is om de hoogte van de WACC zodanig vast te stellen dat deze in lijn is met andere Europese toezichthouders.⁵ Conceptueel kan RENDO hierin meegaan, echter indien de uitkomst van het ACM model niet in lijn ligt met de uitkomsten van de modellen van de andere Europese toezichthouders, dient ACM kritisch naar haar eigen model te kijken. Het betreft immers de WACC aangaande dezelfde gereguleerde activiteiten.

17. Diverse parameters van de WACC zijn bovendien gebaseerd op gegevens uit een internationale of Europese context. De keuze hiervoor motiveert ACM vanuit het feit dat (Nederlandse) beleggers internationaal georiënteerd zijn. Hieruit volgt dat de hoogte van de WACC van andere (Europese) toezichthouders voor die belegger eveneens relevant is.

⁴ Zie bijvoorbeeld randnummer 144 van bijlage 4 NE3R (besluit met kenmerk 102449/167)

⁵ Randnummer 14 van bijlage 2

Indien de WACC zoals vastgesteld door ACM hier in negatieve zin van afwijkt, maakt dit beleggingen in Nederlandse netbeheerders minder interessant. Elders kunnen immers betere rendementen behaald worden met hetzelfde geld.

18. Het verschil in rendement kan alleen worden gecorrigeerd door een waardedaling van bestaande vermogenstitels van de Nederlandse netbeheerders. Omdat Nederlandse netbeheerders niet beursgenoteerd zijn, is dit niet direct observeerbaar, maar vanuit de financiële theorie een gegeven. Verder is het aannemelijk dat de bèta van de vergelijkingsgroep eveneens beïnvloed worden door de WACC welke voor die vergelijkingsgroep is vastgesteld. Dit aspect raakt de representativiteit van de bèta.
- Ontbreken opslag voor reguleringsrisico
19. ACM geeft aan meegewogen te hebben dat de vergelijkbaarheid van de reguleringssystematiek die voor de geselecteerde ondernemingen geldt enige gelijkenis vertoont met de regulering die voor regionale netbeheerders elektriciteit geldt.⁶ Enige gelijkenis is echter niet gelijk aan. Wel erkent ACM dat de reguleringssystematiek van invloed is op de bèta, immers ze gaat zelfs zover om ondernemingen uit te sluiten van de vergelijkingsgroep als er geen informatie beschikbaar is over de wijze van regulering van die onderneming.
20. De vraag is echter of de mediaan van de asset bèta's van de vergelijkingsgroep de juiste afspiegeling geeft van het reguleringsrisico welke voortvloeit uit het Nederlandse systeem van regulering. Bij de overlegde stukken in het kader van het Ontwerpbesluit is geen rapport overlegd met daarin een analyse van het voorgestelde systeem van regulering in het Ontwerpbesluit in vergelijking met de reguleringssystemen voor de ondernemingen uit de vergelijkingsgroep. Hierdoor kan RENDO niet inschatten welk reguleringsrisico uitgaat van het Nederlandse systeem in relatie tot die van de ondernemingen in de vergelijkingsgroep.
21. Wel signaleert RENDO dat het Ontwerpbesluit een viertal aspecten bevat die het reguleringsrisico verhogen. Deze zijn;
- verkorten van de referentieperiode van de risicovrije rente;
 - discretionair toepassen van de One-off (zie toelichting hierna);
 - niet meenemen van alle regulatorische kosten (zie toelichting hierna); en
 - herintroductie van DCO in de SO op basis van een onvoldragen methode.
22. RENDO is van mening dat, als ACM geen veranderingen aanbrengt in het Ontwerpbesluit aangaande bovenstaande aspecten, het gerechtvaardigd is dat er een opslag voor reguleringsrisico wordt toegevoegd aan het redelijke rendement. Over de hoogte hiervan dient nader van gedachten gewisseld te worden.

Regulatorische kosten

23. Aangaande de regulatorische kosten wenst RENDO het volgende in te brengen;
- het buiten de maatstaf houden van kosten compensatievergoeding; en
 - onjuiste weergave effect indexeren toegestane inkomsten.

⁶ Randnummer 63 bijlage 2

Het buiten de maatstaf houden kosten compensatievergoeding

24. De inkomsten van de regionale netbeheerders elektriciteit zijn gebaseerd op de kosten die de netbeheerders maken in het kader van de uitvoering van hun wettelijke taken. Om deze kosten vergelijkbaar te maken dienen netbeheerders hun financiële gegevens te verstrekken conform de RAR.
25. In de RAR is aangegeven dat de uitgekeerde compensatie bij ernstige storingen niet tot de operationele kosten behoort⁷. Het is RENDO niet duidelijk op basis waarvan deze kosten niet tot de operationele kosten zouden behoren. Immers de uitgekeerde compensatie vloeit rechtstreeks voort uit artikel 31 lid 1 onderdeel f van de Elektriciteitswet en de uitwerking hiervan in de Netcode elektriciteit.
26. Deze kosten worden nu ongelijk behandeld. Kosten of investeringen gericht op het reduceren van het risico op het uitbetalen van compensatievergoeding worden wel in de maatstaf opgenomen, maar het accepteren van het risico niet.
27. Door het buiten de maatstaf houden van de kosten compensatievergoeding, stelt ACM de regionale netbeheerders elektriciteit (als sector) bovendien niet in staat om een redelijk rendement te behalen. RENDO heeft geen volledig zicht op de omvang van de uitgekeerde bedragen aan compensatievergoeding in de sector, maar in de brief van 16 januari 2013 van NBNL wordt voor 2011 een bedrag genoemd van 9,3 mln⁸. Hetgeen overeenkomt met ongeveer 0,1% van het redelijk rendement. Aangezien het onmogelijk is om deze kosten (op een doelmatige manier) structureel geheel te voorkomen en de toegestane inkomsten bieden geen dekking voor deze kosten.
28. RENDO wil ACM verzoeken om aan te geven op basis van welke bepaling uit de wet- en regelgeving de kosten (uitgekeerde bedragen) van de compensatievergoeding buiten de gereguleerde kosten c.q. maatstaf gehouden worden. Indien een dergelijke bepaling ontbreekt, wil RENDO ACM verzoeken om de kosten (uitgekeerde bedragen) van de compensatievergoeding alsnog te accepteren als gereguleerde kosten of anderszins in mindering te brengen op de (overige) opbrengsten van de netbeheerders.

Onjuiste weergave effect indexeren toegestane inkomsten

29. Daarnaast lijkt ACM zich onvoldoende bewust van het verschil in toepassing van een reële WACC in plaats van een nominale WACC. In het Ontwerpbesluit geeft ACM aan dat een vergoeding voor inflatie in de WACC niet nodig is, omdat de tarieven van de netbeheerders voor inflatie worden gecorrigeerd.⁹ Het hier gestelde is echter onjuist. Door de **indexering** van de gestandaardiseerde activawaarde (GAW) wordt **uiteindelijk** in de tarieven een vergoeding voor inflatie geboden, echter het moment waarop de vergoeding in de tarieven voldoende is, om het verschil tussen de nominale en reële WACC te compenseren, ligt nog enige tijd in de toekomst. In de reguleringsperiode 2014-2016 is deze vergoeding nog ontoereikend.

⁷ Randnummer 92 van de RAR

⁸ Brief NBNL met kenmerk BR-12-700 van 16 januari 2013, voetnoot 5

⁹ Randnummer 126

30. Een eenvoudig voorbeeld kan dit fenomeen verduidelijken. De nominale WACC voor belastingen is vastgesteld op 5,6% en de reële WACC op 3,6% (inflatie 2%). Een investering van € 1000 in $t = 0$ in bijvoorbeeld een terrein (geen afschrijvingen) zou de efficiënte netbeheerder nominaal € 56 in $t = 1$ moeten kosten. De tarieven bieden echter slechts vergoeding voor € 36. Dit is ruim 35% minder. Infleren van de tarieven voor jaar $t = 1$, biedt slechts een vergoeding van $€ 36 * 1,02 = € 36,72$. Het effect is zelfs zo sterk dat de tarieven in de jaren $t = 1$ t/m $t = 23$, bij een inflatie van 2%, onvoldoende dekking bieden voor de nominale vermogenskosten. De tarieven van de jaren na $t = 23$ zullen de cumulatieve onderdekking van de eerdere jaren geleidelijk compenseren.
31. RENDO verzoekt ACM de onjuistheid in de tekst van het Ontwerpbesluit in het definitieve besluit te corrigeren.

Opname decentrale invoeding in samengestelde output

32. In het Ontwerpbesluit heeft de ACM onder meer overwogen dat zij het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode heeft vervangen door een gewijzigd methodebesluit, waarin zij de SO-uitbreiding heeft geschrapt ter uitvoering van de tussenuitspraak van het CBb van 16 december 2011.¹⁰ Die uitspraak van het CBb hield in dat voor zover de invoeding van elektriciteit is opgenomen in de samengestelde output, dat in strijd is met art. 29, eerste lid alsmede artikel 41b, eerste lid, sub a van de E-wet (rov 4.4.4). In hetzelfde Ontwerpbesluit neemt de ACM echter opnieuw de invoeding mee in het berekenen van de samengestelde output.¹¹ Dit maakt het Ontwerpbesluit innerlijk tegenstrijdig en het handelen van de ACM onrechtmatig (in strijd met de E-wet en met de wettelijke zorgvuldigheidsvereisten als neergelegd in art. 3:2 Awb).
33. Bovendien ontbreekt een deugdelijke motivering waarom is gekozen voor de (vernietigde) methode in het oorspronkelijke methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode in plaats van de gewijzigde versie. Voor zover de ACM niet heeft willen vooruitlopen op overwegingen in de verwachte einduitspraak van het CBb dan wel een voorgenomen wetswijziging, had zij dienen te kiezen voor een methode die niet reeds negatief door het CBb is beoordeeld.
34. De ACM gaat voorts niet in op alle argumenten die RENDO in het verleden tegen de gewraakte methode heeft aangevoerd. Dit is niet alleen hoogst onzorgvuldig, maar ontnemt RENDO de gelegenheid om een gefundeerde zienswijze te formuleren anders dan te verwijzen naar eerder aangedragen argumenten. RENDO doet hierbij dan ook het verzoek dat zij in de gelegenheid wordt gesteld om na de publicatie van de einduitspraak van het CBb en een daaropvolgend gewijzigd Ontwerpmethodebesluit een zienswijze te formuleren (en daarover te kunnen worden gehoord) alvorens het methodebesluit voor de zesde reguleringsperiode wordt gefinaliseerd.

¹⁰ Randnummer 155

¹¹ Randnummer 167

Discretionaire bevoegdheid toepassing artikel 41c, vierde lid Elektriciteitswet

35. ACM stelt dat, wanneer sprake is van een over- of onderrendementssituatie, voor elke individuele reguleringsperiode de afweging gemaakt dient te worden of ACM gebruik wil maken van haar discretionaire bevoegdheid.¹² In onderhavig Ontwerpbesluit heeft ACM de keus gemaakt om haar discretionaire bevoegdheid toe te passen.
36. ACM gaat er aan voorbij dat, wanneer de discretionaire bevoegdheid eenmaal is toegepast, zij hiermee heeft gekozen voor een **stroomwijziging**. Dit betekent dat voor toekomstige reguleringsperiodes, bij afwijkingen tussen begininkomsten en het efficiënte kostenniveau, de bevoegdheid ten alle tijden toegepast dient te worden.
37. In haar presentatie tijdens de KBG van 20 december 2012¹³ heeft ACM weldegelijk onderkent dat de keuze voor toepassing van de One-off een systeemaanpassing is, die in principe een keuze inhoudt voor meerdere periodes. Immers alleen in die situatie kan bereikt worden dat op de lange termijn de One-off geen effect heeft op de totale inkomsten die een netbeheerder ontvangt. De verwachtingswaarde van het verschil tussen kosten en inkomsten is dan nul.
38. In het Ontwerpbesluit wordt de bewuste keuze voor toepassing van haar bevoegdheid echter niet neergezet als een stroomwijziging, maar slechts als een discretionaire bevoegdheid. Vanuit het wetsartikel zelf, betreft het door de kan-bepaling inderdaad een discretionaire bevoegdheid, maar vanuit het systeem van regulering, kan hier geen sprake van zijn.
39. ACM motiveert toepassing van de One-off door te stellen dat er een substantieel verschil aanwezig is tussen de totale inkomsten en efficiënte kosten aan het begin van de vijfde reguleringsperiode. ACM trekt deze conclusie op basis van toepassing van de nieuwe WACC van 3,6% bij de bepaling van de efficiënte kosten 2013. Toepassing van de nieuwe WACC veroorzaakt en verklaart 83% van het verschil tussen de totale inkomsten 2013 en efficiënte kostenniveau 2013. Aangezien 2013 nog behoort tot de vierde reguleringsperiode (2011-2013) is RENDO van mening dat toepassing van de nieuwe WACC voor deze beoordeling incorrect is. Vermogenskosten veranderen niet van de ene dag op de andere dag van 6,2% naar 3,6%. RENDO is van mening dat het werkelijke verschil tussen de totale inkomsten en efficiënte kosten niet zo substantieel is als de ACM doet voorkomen. Het verschil is niet zodanig dat dit een stroomwijziging rechtvaardigt.
40. RENDO is geen voorstander van toepassing van de One-off, indien de ACM wenst vast te houden aan toepassing van de One-off, dient zij ook rekenschap te geven van de consequenties hiervan. RENDO vraagt ACM in dat geval de tekst in het Ontwerpbesluit zodanig aan te passen, dat duidelijk wordt dat het een stroomwijziging betreft en ACM in alle toekomstige situaties, waarin afwijkingen tussen begininkomsten en het efficiënte kostenniveau voorkomt, de bevoegdheid zal toepassen.

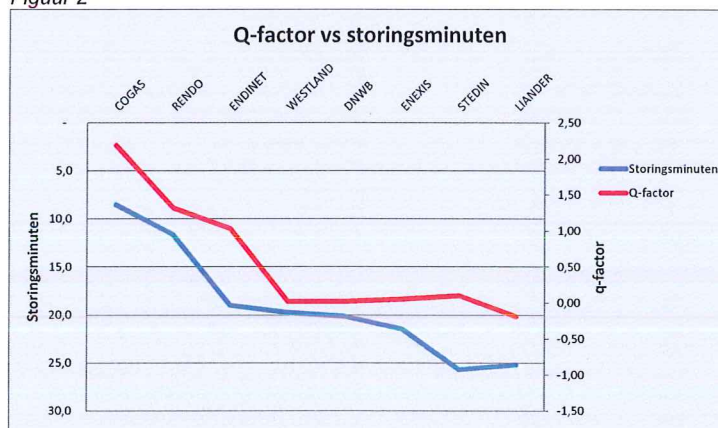
¹² Randnummer 58

¹³ Discussie slides One-off, gedateerd 7 december 2012

Werking q-factor

41. Naar de mening van RENDO dient de q-factor twee doelstellingen, namelijk een prikkel geven ter stimulering van doelmatige kwaliteit (hierbij is een absolute waardering van belang) en om uitdrukking te geven aan het verschil in kwaliteitsprestatie tussen de individuele netbeheerders, door differentiatie aan te brengen in de toegestane inkomsten (hier gaat het om een relatieve waardering). RENDO is van mening dat de methode van de q-factor, door het zero-sum principe, slaagt in het realiseren van de tweede doelstelling.
42. RENDO komt tot deze conclusie door de waarde van de q-factor te plotten tegen de gemiddelde storingsduur. Hieruit blijkt dat de waarde van de q-factor zich redelijk in lijn beweegt met de kwaliteitsprestatie van de individuele netbeheerder. Om dit in één plaatje zichtbaar te maken heeft RENDO de systematiek enigszins vereenvoudigd door de kwaliteitsprestatie te vereenvoudigen tot de gemiddelde storingsminuten gedurende de gehele de periode 2010 tot en met 2012. Het resultaat hiervan is afgebeeld in figuur 2¹⁴.

Figuur 2

43. RENDO is van mening dat de q-factor ervoor zorgt dat netbeheerders, die hogere kosten hebben als gevolg van een betere kwaliteitsprestatie, ook in staat worden gesteld om een redelijk rendement te behalen. RENDO is, ondanks de methodische gebreken, van mening dat de q-factor beter bijdraagt aan het behalen van de wettelijke doelstellingen dan een eventuele nihil stelling van de q-factor waarvoor sommige netbeheerder pleiten.

Uitwerking van de methode in formules

44. RENDO is nog niet in de gelegenheid geweest om alle formules uit bijlage 1 te valideren op juistheid aan de hand van de concept rekenmodellen van de x-factor. RENDO houdt zich het recht voor ten aanzien van dit punt nog met een nadere zienswijze te komen.
45. Op dit moment is het RENDO opgevallen dat bij stap 4 van de berekening van de x-factor voor de periode 2014-2016 in het concept rekenmodel de inschatting voor CPI wordt betrokken. Dit wordt niet duidelijk uit de formules 38 en 39. Naar de mening van RENDO is de toepassing van de CPI hier niet juist.

¹⁴ Gebaseerd op 20130521 Concept Rekenmodel q-factoren NE6R (extern). In de figuur is reeds gecorrigeerd voor het onjuiste aantal aansluitingen van Liander in 2011

Het is RENDO echter onduidelijk of dit alleen een fout is in het concept rekenmodel of ook een fout in de uitwerking in de formules, aangezien daar voor de leesbaarheid de CPI is weggelaten.

46. Verder zet RENDO vraagtekens bij de uitwerking van amendement van het lid Zijlstra in de methode. In het Ontwerpbesluit wordt pas op het niveau van de begin- en eindinkomsten rekening gehouden met de kosten inkoop transport en niet reeds op het niveau van de wegingsfactoren. In de klankbordbijeenkomsten is door ACM aangegeven dat de synergie voordelen door decentrale invoeding op de kosten inkoop transport als gevolg van het amendement van het lid Zijlstra zouden komen te vervallen. Dit wordt bevestigd in het rapport van Frontier Economics¹⁵. RENDO heeft in haar notitie¹⁶ haar twijfels uitgesproken of de voorgestelde aanpassing dit doel bereikt.
47. Ervan uitgaande dat de doelstelling van ACM de eliminatie van de synergievoordelen is, heeft RENDO, op basis van de concept x-factor modellen, getoetst of dit werkelijk het geval is. Hiertoe heeft RENDO haar eigen kosten inkoop in het tabblad "PRD OPEX (2009-2012)" voor de jaren 2009 t/m 2012 verlaagd door de kosten voor kWmax en kWcontract in het rekenmodel te elimineren. Hiermee wordt het maximale voordeel uit decentrale invoeding gesimuleerd. Gelijktijdig zijn de volumes van Enexis in die jaren verlaagd met het volume aan kWmax en kWcontact. Het resultaat van deze aanpassing is dat de TI bedragen 2014-2016 van RENDO in tegenstelling tot de verwachting niet dalen, maar zelfs toenemen. Hiermee is aangetoond dat de methode op dit punt onjuist is en haar doel niet bereikt. Overigens kan RENDO op dit moment nog niet geheel uitsluiten dat dit een gevolg is van fouten in de rekenregels van het concept rekenmodel.
48. RENDO is van mening dat de correctie voor de kosten inkoop transport op het niveau van de wegingsfactoren dient plaats te vinden. RENDO verzoekt ACM het Ontwerpbesluit hierop aan te passen zodat wel aan de doelstelling wordt voldaan.

¹⁵ Randnummer 18, Rapport "Treatment of distributed generation", oktober 2012, Frontier Economics

¹⁶ Notitie RENDO "NE6R – voornemen tot herintroductie invoeding in de SO", 22 januari 2013

Conclusie

49. Op basis van het hier voorgaande, meent RENDO dat het Ontwerpbesluit onvolkomenheden bevat die in het definitieve methodebesluit dienen te worden geadresseerd. RENDO verzoekt ACM daarom, in aanvulling op hetgeen NBNL reeds verzoekt;
- de uitgekeerde bedragen uit hoofde van de compensatievergoeding toe te voegen aan de gereguleerde kosten;
 - De SO oplossing voor decentrale invoeding uit de methode te verwijderen, hetzij in de gelegenheid te stellen om na de publicatie van de einduitspraak van het CBb en een daaropvolgend gewijzigd Ontwerpmethodebesluit een zienswijze te formuleren (en daarover te kunnen worden gehoord) alvorens het methodebesluit voor de zesde reguleringsperiode wordt gefinaliseerd;
 - De correctie voor kosten inkoop transport op het niveau van de wegingsfactoren te implementeren; en
 - Secundair, indien ACM niet bereid is het Ontwerpbesluit op gevraagde punten aan te passen, aan te geven dat;
 - toepassing van One-off een systeemwijziging betreft;
 - de WACC te verhogen met een toeslag voor het extra reguleringsrisico.

Met vriendelijke groet,

N.V. RENDO

Ger R.J. Hagevoort
Directeur ad interim